

18/9.

Krakau, am 17. September 1914.

Informacja poufna.

Co do dyspozycji na wypadek wojny to w chwili jej wybuchu rzeczywiście zachodnie gubernie Królestwa Polskiego po lewej stronie Wisły były zupełnie ogołoczone z wojsk, z których pozostały tylko oddziały kawaleryi i straży pogranicznej, każdej chwili gotowe do cofnięcia się i odjazdu poza Wisłę. Cała koncentracja wojsk okręgu warszawskiego odbywała się już dawno w Brześciu litewskim, który służy za oparcie dla załóg rosyjskich w trzech głównych fortecach: na linii Narwi - Niemnu, mianowicie Nowo-Georgiewsk, Osowiec i Grodno. Fortece te w ostatnim zwłaszcza roku były z gorączkowym pospiechem silnie wzmacniane, czego najlepszym dowodem może posłużyć zamówienie przez rząd rosyjski cementu do budowy właśnie fortów w tych fortecach na sumę 5 milionów rubli. Dla wykonania tego zamówienia powstać musiały aż nowe zupełnie cementownie w Królestwie. Równocześnie koncentracja wojsk w Brześciu litewskim, dokąd też zaraz po rozpoczęciu wojny wyjechać musiał dowódca wojsk okręgu warszawskiego generał Żylinskij odbyło się wycofanie z Warszawy głównych zarządów kolei nadwiślańskich i wiedeńskiej, które na długi czas przed wojną miały wskaza-
ną jako nową siedzibę Mińsk litewski w zakresie głównych biur kolejowych a Brześć i Siedlce jako siedziby wydziałów ruchu. Przewóz wojsk na południowo-zachodnim terenie wojny odbywał się już w zupełnej tajemnicy od maja, przyczem główne siły skierowywano z południa Rosyi na linię Łuck-Równo, będące głównymi twierdzami od strony Galicyi wschodniej.

Jenerał Żylinskij, który niedawno objął dowództwo wojsk okręgu warszawskiego i całkowicie poświęcił się reorganizacji oraz ulepszeniu wojsk w tym okręgu, pozostawiając całkowicie sprawy administracyjne kraju pomocnikowi swemu ESSENOWI, przyjął stanowisko to tylko pod presją W. Ks. Mikołaja, którego jest najzaufańszym człowiekiem ze względu nie tylko na swoje rzeczywiście wybitne uzdolnienie strategiczno-organizacyjne, ale także z powodu, że stale bywał z W. Ks. na wszystkich przeglądach wojsk we Francyi, w której sferach wojskowych

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

1.146

18/12

[Handwritten mark]

cieszy się wielkiem uznaniem i osobistą przyjaźnią generała Joffrea jako zdecydowany frankofil, świetnie władający językiem francuskim.

Oprócz generała Żylińskiego obecna armia rosyjska posiada naprawdę tylko czterech generałów wartościowych: ministra wojny Suchomlinowa, dowódcę wojsk okręgu kijowskiego Iwanowa, dowódcę wojsk okręgu wileńskiego Rennenkampfa, głośnego w czasie rewolucji dowódcę oddziałów karnych w Kurlandii i Liflandii czyli w tak zwanym okręgu nadbałtyckim, oraz generała Miszczenkę, znakomitego istotnie kawalerzystę, znanego zresztą z wojny japońskiej. Szóstym generałem, na którego Rosya wojskowa wysoce liczyła, był generał Samsonow, który zginął ostatnio podczas wielkiej porażki rosyjskiej w Prusach wschodnich.

W ostatnim tygodniu wielka koncentracja wojsk rosyjskich w Łodzi i okolicy ściągniętych z armii, którą utworzono pod Warszawą. Wojska te mają być przeznaczone na ofensywę przeciwko Księstwu Poznańskiemu i Szląskowi pruskiemu.

Warszawska fabryka "Lilpop, Rau i Löwenstein" pracuje dniem i nocą /:lufy armatnie, pociski armatnie i.t.d.:/.

Obecnie już można zauważyć wielką koncentrację wojsk w Kijowie.

Zniszczony korpus warszawski, w którym służyli jednorodni zamężnych rodzin warszawskich.

Generał Żyliński, który niedawno objął dowództwo wojsk okręgu warszawskiego i całkowicie poświęcił się reorganizacji oraz naprawieniu wojsk w tym okręgu, pozostawiając całkowicie sprawy administracyjne krajną pomocnikowi swemu ESSENOWI, przyjął stanowisko to tylko pod presją W. Ks. Mikołaja, którego jest najstarszym całowicie wziętym nie tylko na swoje raczywiście wybitne udzielenie strażniczo-organizacyjne, ale także z powodu, że stale był z W. Ks. na

wszystkich przeglądach wojsk we Francji, w której sferach wojskowych

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

147

K. K.
PRAESIDIUM der POLIZEI-DIREKTION
in Krakau.

Krakau, am 17. September 1914.

Bm.

Der

k.u.k.Generalstabsabteilung des Militärkommandos

in

Krakau.

zur gefälligen Kenntnisnahme.

Der k.k.Hofrat und Polizeidirektor:

